

mi: šnops in „Štajerc“. Mesto, ki je bilo nekdanje središče krščanstva naših krajev, je postalo središče kuge. Slovensno protestiramo vsi zoper zastrupljanje, ki izhaja zlasti iz Ptuj, pa tudi iz drugih takih krajev. V nekem spodnještajerskem kraju je odprl nek žganjetoč pivnico; ko je imel premalo prostora, je prenaradil za silo hlev za to žganjarno. Ko ga opozorimo, da to ne gre, je rekel: za vindišarski gsindel je vse dobro. Začnimo povsod, posebno v izobraževalnih društvih, boj, vsaka župnija naj poda statistiko: koliko je šnopsarn, koliko se stoji. Umore in druge izgrede, ki izvirajo iz alkohola, naj se poroča hitro in natanko. Na socialnih in izobraževalnih predavanjih bodi stalna rubrika: Protišnopsarski boj.

V razpravo so se posegli gg. župnik Bratušek, ki opisuje zgodovino na novo osnovane šnopsarne v ormoškem okraju, župnik Toman, ki priporoča, naj se javi vsak slučaj našim poslancem, kaplan Zorko, ki predlaga, naj se uplija na gospodarje, da ne bodo kupovali svojim delavcem šnopsa, g. p. Alfonz Svet, ki priporoča list „Zlato Dobo“ in knjižico „Sv. Vojška“, in končno g. Fr. Brančič, ki kliče zbranim možem: „Stariši ne pustite otrokom, ki zaslužijo v mestu denar, pijančevati! Vadite jih varčevanja! Zato imamo domačo posojilnico.“

Nato zaključil predsednik g. dr. Hohnjec živahno debato, se še enkrat zahvali govornikom, č. duhovščini, posebno pa še tudi vrlim kmetom, slovenskim korenjakom! To nam je porok, da bo današnji shod začetek novega, plemenitega dela. Pogumno na delo, Bog pa daj svoj blagoslov!

Politični ogled.

— Državni zbor je prekinil zadnji teden svoje delovanje do 7. februarja. Ta teden bodo zborovale v Budimpešti delegacije. V ponedeljek, dne 30. januarja, je otvoril minister za zunanje zadeve, grof Aehrenthal delegacije s posebnim nagovorom, v katerem je poudarjal, da točasno ni nobenega vprašanja tolikega pomena, da bi moglo groziti evropskemu miru.

— Na Koroškem vladajo zares zelo čudne razmere. Deželni predsednik Hein se vede, kakor da bi bil neomejen vladar v tej deželi, in vendar ni nič drugega, kakor ošaben nemški uradnik, ki ne pozna niti mej svojega delokroga. Ta človek si je namreč drznil kot predsednik deželnega šolskega sveta dati tudi ukaz na vsa koroška duhovščina, in ji v njem zapoveduje, v katerem jeziku da naj poučuje otroke na ljudskih šolah. Seveda je ta jezik nemški. Toda cerkev poučuje kot pametna vzgojiteljica otroke v istem jeziku, katerega otroci razumejo, in bo storila to tudi v bodoče, naj izda Hein ukaz ali ne. Pravijo, da bo moral Hein radi teh zadev kmalu pobrati šila in kopita ter iti v penzijo, ali pa si kje drugod iskati kruha.

— Z Italijo bomo baje imeli gotovo v doglednem času vojno. Avstrijski podadmiral Chiari se je izrazil: „Sodim, da je vojska med obema sosednjima državama neizogibna, če se ne prične odločno hoditi po drugi cesti in če se ne izpremeni popolnoma razmerje med Avstrijo in Italijo. Po letu 1913. se bo moralo ravnanje vsake italijanske ministrstvo, ne sicer po željah irendente, pač pa po željah narodne stranke. Kako bi se obnašala Italija v slučaju kake vojske trozveze z Anglijo in Francozi obenem? Če bi se bila na severu med Nemci in Angleži velika vojska, preostane še vedno tretjina angleških ladij francoski mornarici na razpolago in na pomoč. Avstrijska vojna mornarica bi ne mogla zapustiti Jadranskega morja. Italija bi morala zato ostati pri miru, ker bi ne mogla braniti svojega zahodnega obrežja, česar ne smemo prezreti.“ — Italijansko mornarico je Chiari zelo pohvalil. Za utrditev dalmatinskega obrežja bi se morale žrtvovati milijarde. V slučaju vojske bi se zbralo laško brodogradništvo v Tarantu in v Benetkah. Nekaj ur potem, ko se bo vojska napovedala, bo italijansko brodogradništvo že napadeno.

To pa možak ni dal veljati. Čutil se je, kako mora tak mlad in čvrst mladenič, in še rokodelc, živeti v starem svetu, polnem uboštva. „Poskusil bi srečo onkraj morja, ker tam pridnih rok primanjkuje in zaslužek, ta leži kar na cesti!“

Benedikt pripomni, da se čuje, da ni vse tako, kakor govore. In doma tudi ni preveč delavnih rok. Tudi za zaslužek je tukaj dovolj, še več kakor tam, ako le hoče kdo delati. „In čemu bi šel človek od svojih tako daleč, ko pa si lahko bližje preskrbi delo?“

To pa je še posebno razkazalo moža. „To so vedne govornice starih mater,“ zakliče ježno. „Ali se morate tukaj obogateti? Delate, delate, nimate pa nič. Preko moraja, pa je vse drugače. Tam se malo prihrani, a zaslužek je dober, da si že nekoliko varčen človek lahko mnogo prihrani. Koga pa imate Vi doma?“ vpraša agent, ker on je bil, ki je vabil ljudi v Ameriko.

„Mater,“ odvrne Benedikt s povdankom. „In Vi ji hočete biti vendar enkrat podpora?“ vpraša dalje.

„Seveda, kar tudi upam, da bom kmalu,“ odvrne Benedikt. Od daljine se sliši godba in kmalu zagledajo cerkveni stolp. Po cesti pa pridre vozovi s svati, ženinam in nevesto.

Agent reče nekaj besed ostalima možema, nato pa reče Benediktu, kazaje na svate:

„Kaj mislite, kdo obhaja ženitnino?“

„Kako naj to vem?“ reče Benedikt. „Ne poznam tukaj ljudi!“

(Dalje brihodnjic.)

padlo Pulj. Avstrijsko brodogradništvo bi se ne moglo dolgo upirati italijanskemu.

— Z ruskimi orožniki so se sprijeli ob rusko-avstrijski meji naši orožniki. Slučaj bo dal zopet posla diplomatom in bo gotovo poostiril nasprotstvo med Avstrijo in Rusijo. Stvar je sledeča: Pri Podwolocyski sta eskortirala dva avstrijska orožnika dva ruska bandita, da ju izročita ruskim oblastim. K orožnikom je pristopil neki ruski obmejni vojak, ki je hotel prevzeti hudodelca, da na avstrijskem ozemlju, a ker sta orožnika izjavila, da izročita hudodelca šele v Rusijo, obnašal se je ruski vojak tako izzivalno, da sta avstrijska orožnika ustrelila ruskega vojaka. Nato so pričeli ruski vojaki, 40, streljati na Avstrijce, ne da bi bil kdo ranjen. Orožniki so se umaknili nato nazaj v Podwolocysko.

— Na Portugalskem ne pridejo do miru. Brezbožni prekucni nimajo sreče. Sicer trdijo, da se ljudstvo polagoma vendar približuje novi vladi, a dejstva govore drugače. Iz Italije javljajo, da je odredil italijanski mornariški minister, da odplovete dve križarki in ena bojna ladija proti Portugalski.

— Arabija se puna proti turški vladi ter hoče postati samostalna država. Boj med turško vojsko in arabskimi četami postaja precej vroč. Iz Carigrada morajo pošiljati vedno več vojakov na bojišče. Toda tudi število upornikov narašča. Zadnji čas se jim je pridružilo zopet pet ročev. Da bo vojna dolgo trajala, kaže dejstvo, da so pripravili v Carigradu več zdravniških štabov in 15 postelj za poljske bolnišnice.

Kuga prihaja.

Lani se je ustavila črna žena z morilno roko neposredno pred nami. Hodila je že po Hrvaškem, Ogrskem ter pogledala tudi na Dunaj. Bila je to kolera. Potem je prišla zima, in kolera je v naši državi ustavila svoje obiske. Toda naša srca se z grozo in trepetom povprašujejo, kaj bo, ko pride zopet gorka pomlad in vroče poletje.

Med tem naznanja najzlobnejša sestra kolere, črna kuga, svoje velike žrtve v Aziji. Se nevarnejša nego kolera, je črna kuga, ki se kratkoma imenuje kuga. Pojavi se najpogosteje v petih dneh po okuženju, in okuženi človek že umrje v treh ali štirih dneh. S kruto roko je zagospodarila ta kuga v Mandžuriji, kjer se je pred leti odigrala rusko-japonska vojska. Poročila, ki prihajajo od tamkaj, so naravnost strašna. Iz Harbina pišejo, da leži na stotine mrtvecev po cestah. Psi prihajajo od vseh krajev in glodajo na mrtvih truplih, krokarji se vsedajo trumoma na mrtva telesa in jih kljuvajo, in oboji zanesajo potemtakem kugo v druge kraje. Neštevilna trupla se pomečejo v reko Sungari, po kateri priplavajo v reko Amur, okužujoč povsod. Črna kuga se v pokrajini Z. ravniki pa so brez pomoči. Ni se še inaslo zdravilo, ki bi bilo uspešno orožje proti tej grozni morilki.

Francoski zdravnik dr. Meunier se je pri preiskovanju na kugi obbolelega bolnika okužil in sam takoj spoznal, da je okužen. Naročil si je bolniški voz, da bi nikogar dalje ne okužil. Potem se je zavil v rjuho, namočeno v razkužilni tekočini, in se peljal v barako za okužene, kjer je svojim tovarišem-zdravnikom naznanil, da pride čez dva dni črna smrt ponj. Njegovo prerokovanje se je uresničilo, tovariši ga niso mogli rešiti.

Črna kuga je vsled tega tako strašna, ker je okuženje izredno lahko. Dočim se pri koleri lahko okužiš le po odpadkih, se vrši okuženje pri črni kugi tudi po zraku. Z dihanjem in dotikavanjem se okužiš. Najhujše je, ako se okužiš z dihanjem, ker se razvije kuga potem z veliko naglostjo na pljučih in te umori. Imenuje se črna kuga, ker postane človek črn, ko ga je umorila.

Iz Mandžurije se razširja kuga proti Santungu in Čiliju, torej proti jugu. Glavno mesto Kitajske, Pekin, je v veliki nevarnosti pred kugo. Kitajska vlada je proti kugi brez vsake moči ter se je obrnila že na evropske države, naj ji pomagajo v boju proti kugi.

Nosilec kuge je neka mala žival, po imenu tarbagon, ki živi v mongolskih ravninah v neizmernih množinah in čegar kožuhovina je zelo dragocena. Na tisoče lovcev lovi v teh stepah kljub vsemu pomanjkanju to žival, med katero se mnogokrat pojavi kuga, ki jo potem tudi nalezejo lovci. Ti lovci navadno prej vsled kuge tudi pomro, predno dospejo v obljubene kraje. Vsled tega je ostala kuga omejena doslej navadno le na Mongolsko. Sedaj pa se je kuga silno razširila. Pomrli so celi nomadski rodovi in na stotine lovcev, tako, da beže nesrečni Kitajci v množicah v ruske pokrajine, ki so tako prenesli kugo v obljubene kraje. Ruska vlada je morala prepovedati izvoz tarbaganove kožuhovine, ker bi se po njej mogla razširiti kuga ne samo v Rusijo, temveč po vsej Evropi.

V notranjosti Kitajske se razširja kuga z grozno naglico. V enem tednu so našli 2800 mrtvecev. Evropejci beže in zapuščajo okužena mesta. V Harbinu je umrlo v enem dnevu 40 oseb na kugi, 1225 jih je bilo sumljivih, da so okuženi. To so grozne vesti, zlasti, ako pomislimo, da tudi evropski zdravniki ne morejo ničesar trajnega in uspešnega ukreniti proti kugi.

Razne novice.

Iz pošte. Poštni adjunkt Oto Sandl v Poljčanah je imenovan za poštarja prvega plačilnega razreda v Mürzstegu. — Za poštarja prvega plačilnega razreda v Rogatcu je imenovan poštni adjunkt Franc Mitterhammer v Gradcu. Seveda zopet Nemeec.

* Osebnost. Na graškem vseučilišču sta bila promovirana za doktorja prava g. Ivan Klobasa iz Sv. Jurja ob Ščavnici in g. Matija Zorjan, pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Mariboru.

* Narodnostni mir. Nemci delajo z vsemi sredstvi, da bi ne prišlo med Nemci in Slovenci do nobenega miru. Naravnost izzivalno je, če proglašajo Nemci kot svojo sveto narodno dolžnost, da ugrabijo in pokupijo kolikor mogoče veliko slovenskih posestev. V to svrhu se organizirajo in nabirajo denar. Da bi na noben način ne buo miru, naseljujejo na ugrabljenih posestvih protestante. Nič manj ne kalijo miru s svojimi šolami. V Ceršaku ni enega otroka za nemško šolo, vsi obiskujejo slovensko-nemško šolo, da se naučijo obeh jezikov, a nemški Schulverein postavi v Ceršak svojo šolo in zanesa tje nemir in prepri. V St. Lenartu v Slov. gor. imajo nemško-slovensko šolo. Kljub temu je postavil nemški Schulverein tam tudi svojo šolo, in jo sedaj naprtil na ramena ondodnih davkoplačevalcev. Ti se branijo nepotrebnega bremena, in nastal je nemir in spor. Povsod nam kalijo Nemci s svojimi društvi mir. A vlada to hladno gleda. Poslanec Roškar je v državnem zboru vprašal vlado, kako da pripuša nemškemu društvu, da kalijo mir, a na Koroškem Slovincem razpušča gospodarska in katoliška društva. Za vse enake pravice.

* Vlekel je prav pošteno nemške poslance zadnjikrat v državnem zboru naš mariborski prijatelj Wastian, ali po domače Boštjan. Pravil jim je, kako narašča na Spodnjem Štajerskem struja ptujskega „Štajerca“, kako se vedno več ljudi zateka v tabor bivšega socialnega demokrata Linharta. Shodi te stranke da baje krasno uspevajo. Poslanec Malik je kar slino požiral, tako prijetno mu je djalo, ko je slišal tako lepe besede o napredku štajercijanske stranke. Tudi drugi nemški poslanci so se brisali pri teh besedah okoli ust, kakor bi jih kdo medom namazal. Naš prijatelj Boštjan pa se je po govoru zadovoljno muzal, ker je našel toliko bedakov, ki so verjeli njegovim besedam.

* Sirokousti se o svojem šentlenartskem šofu „Štajerc“ in bahato izjavlja, da je šentlenartski okraj govoril. Istina, govoril je, toda pri Arnušu in ne v Vereinshausu, ker so dali iz štajercijanskega shoda kmete šulferajnskega okraja izgnati z bajoneti. Ti kmetje so šli potem k Arnušu, tamkaj prosto zborovali in obsodili vse štajercijanske goljufe, oderuhe in bedake. In s tem je bila obsojena malodane cela štajercijanska stranka.

* Posojilnice. Denarni polomi, ki so se zgodili med Nemci (Celovec) in ki se doigravajo sedaj med liberalci (Ljubljana), niso seveda z našo denarno organizacijo v prav nobeni zvezi, ker je znano, da se mi od nekdanj ogibljeimo in svarimo tudi druge pred zvezo s tremi ljudmi. Ako pa bi se kdo našel, ki bi hujskal in govoril neresnico, potem prosimo, da takega lumpa takoj naznanite Zadrugi zvezi v Mariboru, ki ga bo dala neusmiljeno zapreti.

* Liberalno tiskarno v Celju so z ozirom na delavce, ki bi izgubili vsled nenadnega zaprtja tiskarne kruh, zopet otvorili. A s tem razmere v Zvezi slovenskih posojilnic, ki ima to tiskarno, niso niti za las izboljšane. Dr. Benkovič bo nadalje branil koristi prizadetih posojilnic in se ne bo dal ustrašiti po nobeni grožnji in nobenem psovnanju. Nikdar se nismo bali liberalcev, najmanj pa seveda sedaj, ko leži pri liberalcih vse na tleh in s strahom pričakujejo zadnjega udarca, s katerim še jim prizanašamo. Kako dolgo, to je odvisno, kako se bodo vedli. Ako bodo držali roke pridno na klopi in se vedli kot pridni otroci, lahko jim še prizanašamo.

* Ljudsko štetje. V Mariboru so našli 26.081 prebivalcev, in sicer 12.432 moškega ter 13.649 ženskega spola. Vojaštva je v Mariboru okoli 2000 mož. Potemtakem šteje Maribor okroglo 28.000 prebivalcev. Leta 1900 so našli v Mariboru 23.258 prebivalcev. — Velenje je našlo 2606 prebivalcev, meš njimi 16% Nemcev. — Kamnica šteje 705, študenti približno 5000, Razvanje 655, Fram 441, Polička ves 552, Bohova 332, Jarenina 618, Pekel pri Poljčanah 755, Leitersaerg 1875, Hrastnik 2293, med njimi 468 Nemcev, Kapela 438 (6 Nemcev), Radenci 591 (24 Nemcev), Boračova 583 (2 Nemca), Turški vrh 834 (8 Nemcev), Konjice 1447 (197 Slovencev), Slovenska Bistrica 1306 (514 Slovencev), Ptuj 4637 (392 Slovencev).

* Avstrijski živinorejci morajo sedaj napeti vse svoje sile, da ugodijo zahtevam odjemalcev. V tem oziru je tudi potrebna povzdiga pametnega gnojenja travnikov. V državnem zboru se je pečal s to zadevo poljedelski odsek in storil sklepe, o katerih se zanesljivo upa, da se sprejmejo z veliko večino v kratkem tudi v zbornici. Takrat bomo prinesli v našem listu tudi obširnejše stvarno poročilo.

* Proti špeharjem. Ptujski in mariborski nemški mesarji se zopet pripravljajo z neko pritožbo proti našim slovenskim špeharjem. To jim najbolj mrzi, ker špeharji prodajajo meso in slanino ceneje kakor bi radi mesarji. Baje so skovali zopet skupno ptujski in mariborski nemški mesarji vlogo na namestništvo, z zahtevo, da se omeji špeharjem prodajo mesnih pridelkov na mariborskem in ptujskem trgu. Upamo, da je ta pobožna želja nasprotnikov naših špeharjev prazna. Pozor!

* Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju vabi vlijudo na zabavni večer, ki ga priredi s prijaznim sodelovanjem slov. kat. akad. društva „Danica“ na Srednjem, dne 2. sveč na t l v veliki dvorani. Časkega narodnega doma. XV. Turnergasse 9. Vstopni: 1. K. Nováček: „A Háj“, koráén ca (godba). 2. J. Hausmann: „Jugoslavija, overtura (godba). 3. P. H. Baitzer: Po simi is bole (mešan zbor) 4. Fr. Pr. chákka Valse sč de (godba). 5. J. Lehmann: Kadar mlado leto (mešan zbor) 6. J. Skalkley: „Frühlingstakt“ (godba). 7. „Stari in mladi“, narodna „gra + 4 dejanjih. — A. Medved. Blagajna

se odpre od pol 7. uri, začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedež prve vrste 3 K, druge vrste 2 K, tretje vrste 1 K, galerija 60 vin. Člani plačajo polovico (legitimacije)! — Članarino se lahko poravnava tudi še pri blagajni z odličnim spoštovanjem.

Mariborski okraj.

m Maribor. Letos dijaki srednjih šol ne bodo imeli ob sklepu prvega tečaja počitnic. — Zaradi ljudskega štetja hodijo nemški gospodje okrog in se posebno zanimajo za Slovence. Če misli kateri naših poljakov, da se mu je zgodila krivica, naj se zgleda v uredništvu.

m Maribor. V nedeljo, dne 5. februarja, je v Narodnem Domu večerna predstava (začetek ob 8. uri) igre: Robert in Bertram.

m Kmet v neki mariborski krčmi. Naroči si pečenko. Natakarija mu nekaj prinese. — "Tako, to naj jaz plačam!" se možito postavi kmet, "ali je moj denar slabši ko gosposki? Plačati bi moral ko gospod, postreže se mi pa slabše. Ali je to pošteno? Kmetov denar je ravno toliko vreden, ko gosposki. Nesite to nazaj, pa mi prinesite, kakor je prav, sicer grem!" In čez par trenutkov je možati in samozavedni kmet jedel izvrstno pečenko. — Z imenom lahko postreže.

m Sv. Peter pri Mariboru. Dragim čitateljem "Slov. Gospodarja" je se v spominu, da se je zgodil pretečeno leto pri nas dne 2. avgusta grozen zločin. Po noči so nam vdrl v cerkev, odprli s silo tabernakelj in ukradli z njega monštranco z Najsvetejšim vred. Znano vam je tudi, da smo našli monštranco. Sedaj smo jo dobili od sodnije že nazaj, pa kakšno? Razdrobljena je na 147 koscev! Sirta je tudi lmulala. Najsvetejšega in najdragocenejšega dela — sv. hostije — pa ni. Kje je, tega ne vemo, ker se nimamo hudobneža, ki bi nam edini znal povedati, kam jo je dejal. Razdrobljena monštranca se bo hranila v posebni stekleni omarici. Jezusu v presv. Rešnjem Teslu pa smo sklenili postaviti spomenik, ki bi mu naj kazal, kako globoko čutimo razžaljenje, ki se mu je s tem zločinom zgodilo, in hočemo storiti vse, da mu isto popravimo, kolikor je pač mogoče v naših močeh. Pa kaj zamoremo sami? Ustanovili smo zato posebno društvo, ki je potrjeno in odobreno od duhovne in posvetne oblasti. Namen tega društva je, nabirati doma in zunaj župnije ude in dobrotnike, ki bi nam pomagali izvršiti preblagi naš namen. Ud društva postane, kdor plača na leto 1 K, ustanovnik pa, ki plača 100 K enkrat za vselej, ali pa 10 K vsako leto. Kdor pa daruje manjšo svoto, ali pa le moli za uspeh društva, je njegov dobrotnik. Za vse se daruje slovesna sv. maša na Petrovo in na Gori na Malo Gosposnico dne 8. septembra, ko je največje žegnanje. Moli se pa za rajne ude pri 13 sv. mašah, ki se opravljajo med letom za dobrotnike naše cerkve. Gotovo so to prav velike milosti, katerih pa se lahko udeležiš, če vplačaš na leto 1 K. Ker nas je obiskala letos huda toča, prosili smo že za pomoč v "Slovenskem Gospodarju", in ne zastoj. Veliko dobrotnikov se je že oglasilo in nam poslalo lepe darove. Omenimo te-le: Vlč. g. Ernest Trstenjak, c. in kr. vojaški kurir v Gradcu, 10 K; g. Ivan Strniša, c. kr. poštni kontrolor na Dunaju za se in svojo obitelj, 40 K; č. g. Konrad Seško, kaplan v Hočah, 3 K; Kovačič Frančiška iz Ptuja 9 K; M. Zimič iz Jarenine 5 K; neka mladenka, ki pa ni hotela povedati svojega imena, 5 K. Rekla je, "to ni vredno spomina." Ni vredno? Uboga vdova je dala par vinarjev za tempel, in Jezus jo je pohvalil! Ti si pa dala veliko več, kar je pač znamenje, da zares visoko častiš Jezusa v presv. Rešnjem Teslu, ker se ti zdi tvoj dar tako malenkost. Prosim le, da nam nabereš več takih "malenkosti", in da najdeš še veliko posnemovalcev. Mi smo zadovoljni z vsakim darom. Omenjeno društvo se je ustanovilo že 11. decembra 1910. Izvolil se je takrat odbor: Martin Tomažič, kaplan; Jožef Lorber, župan; Janez Cvikel, kmečki sin iz Vinske gore; Minika Muršec, Ivana Plendner in Klara Senčnik, vse tri navdušene zaveznice. Namestnika sta Janez Slik in Franc Fras, pregledovalca računov pa Leopold Krajnc in M. Muršec. Pri tej priliki je predaval č. g. dr. F. Kovačič o svojem romanju v sveto deželo, in sicer o svetiščih, ki spominjajo na patrona naše župnije, Mater Gorsko in sv. Petra. Bilo je nad 100 poslušalcev, ki bi se radi poslušali nadaljevanje čez eno uro trajajočega govora. Odbor se je tako-le sestavil: Predsednik je po pravilih vsakočasni župnik, ki opravlja obenem službo blagajnika, zato ga ni treba posebej voliti. Podpredsednik č. g. Martin Tomažič, tajništvo pa se je izročilo Mimiki Muršec. Odbor si po pravilih še lahko privzame v pomoč druge ude, nabirale in pospeševalce društva. Sedaj pa veselo in z zaupanjem na delo! V nabiranju milodarov so posebno marljive solarice, ki po krajevarjih darujejo za tabernakelj, ne pa, kakor je rekla neka mala deklica prvega razreda: "Zato, da nam bodo g. župnik kupili drugega Jezusa, ker so nam onega ukradli."

Sv. Trojica v Slov. gor. Ena sama lastovica se ne naredi pomlad. Ena sama polhovka pa obrne Trojico popolnoma narobe. Takšna je moč polhovke, da hočejo naši Golobje občinskim ubožcem, čedniku, policaju in nočnemu čuvaju preskrbeti to blagodejnotopko zimsko kučmo. Gotovo jim bodo hvaležni za to, saj dosedaj pač niso bili vajeni takih dobrot. Pa da nam ne bodo gospodje preveč zavidni za našo prelepo narodno kučmo, hočemo svetovati tudi njim, kako si lahko nabavijo še mnogo imenitnejšo, modernejšo, grzdavejšo in kot znamenje naravnost nenavadno pokrivalo — ježovko. Kupi si ježa, sleči mu s hrpta tisto bodičasto kožo in pazi, da ostane glava pri njej,

ker ježev rilček ti bo boljše služil, nego najsvetlejši senčnik burševske kape. Kot podlogo si kupi pri Golobu krpo barheta, ali pri Kirbišu zaplato usnja, in pri Lukmanu pedenj kožuhovine, ali pri gasilnem društvu kos pangermanske zastave, ki bi se najbolje podala v nemškutarsko kučmo, posebno če je pustiš zadaj plapolati iz nje nekaj centimetrov, če hočeš tudi par metrov črnoordečezke cunje. Kožo in podlogo ti Bramberger lepo zarobi, Rollmanitseljti jo požegna, da bo zavarovana proti neizgodi, in pokrivalo je gotovo. Parada bo večja in znamenitejša, nego jo imajo pruske piketavbe. Feri odpre veletrgovino z ježovkami, ki se hitro razširijo po celi spodnji Stajerski, po Koroški in drugod po Slovenskem, kjer životarijo in hajlajo nemčurji in izpodirivajo ter preganjajo Slovence z lastne zemlje, kakor je izpodrinil jež lisico iz brloga. Samo to je spak, da polni ni lisica. In nam se vse tako zdi, da ostane polh zmagovalce. Verujte nam, gospodje, da še pride čas, ko izgine zadnji jež iz Slovenskih gor. In takrat bo morda celo kak Gollob plesal v lenarškem "Trutzburgu" s polhovko na glavi. Za sedaj smo pa še popolnoma zadovoljni, če kupijo g. župan magari celemu trgu polhovke. Se bo vsaj videlo, da je Sv. Trojica slovenska, ker po vaših napisih bi moral tujec soditi, da ga je zanesla noga tje nekam na Ren in ne v Slovenske gorice. Heil!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Politično zborovanje. Katoliško politično društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 5. svečana 1911 javen shod pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v dvorani g. Arnuša po večernicah. Društvo ima svoj letni občni zbor. Za tem pa govorita gg. poslanca dr. Korošec in Roškar. Možje naši in mladeniči šentlenartskega okraja! Pridite na naš shod! Ožigosalo se bo nečuvno postopanje štajercijanske stranke, ovrgle se bodo njihove laži in obrekovanja. S svojo udeležbo pokažete svojo politično zavest. Mi ne bomo zborovali v senci bajonetov, naš shod bo shod poštenih, politično zavednih mož! Nikdo naj ne ostane doma! — Odbor.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo "Edinost" priredi v nedeljo, dne 12. svečana 1911 po večernicah svoj občni zbor. Dekliška zveza pa uprizar ob enem gledališko igro "Vestalka", ki se godi v času cesarja Nerona. Dr. Tiplič predava o zdravilstvu, zlasti o navodilih v prvi samopomoči. Pevske točke oskrbi pevski zbor. Prijatelji društva, zopet vas vabimo! Gniljiva igra "Vestalka" v rimskih kostumih ali oblekah vas bo gotovo zanimala.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Zopet slučaj nagle smrti. Kap je zadela Jožefa Ketiš iz Partinje, očeta našega vrlega somišljenika, posestnika pri Sv. Jakobu, Jožefa Ketiš. Zvčer se je odpravil vesele proti domu, na potu ga zadene kap in tako je ležal celo noč. Šele drugo jutro so ga našli sicer še živega, a je kmalu umrl. Pogreb je bil v ponedeljek. Prejšnji četrtek pa je bila pokopana pridna učenka 5. razreda, Veronika Erlač. Pogreba so se udeležili tudi šolski otroci. Človeku se res milo stori, ko se polagajo v grob tako mlada bitja. Naj počiva v miru!

m Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. januarja po večernicah je imelo naše Katoliško bralno društvo svoje letno zborovanje. Prostorna šolska soba je bila natlačena polna zborovalcev. Posebno lepo znamenje za našo župnijo je, da se je zbralo na zborovanju tako lepo število mladine. Otvoril je občni zbor predsednik g. Rojs. Po poročilih o društvenem delovanju je govoril F. Žebot iz Maribora o pomenu in vzvišenih ciljih naših izobraževalnih društev. Opozarjal je tudi na kugo, ki mori čut poštenosti in našim ljudstvu, na nesrečni — ptujski šnops. Ob začetku in koncu zborovanja, ki je trajalo skoro dve uri, je nastopil tudi domači tamburaški zbor z lepo ubranimi komadi.

m Lučane. Trg Lučane je dobil električno cestno razsvetljavo, razstava je v Arvežu.

m Biš. Pri nas se je našle 311 ljudi, 69 konj in 430 glavi goveje živine. Gospoda, zdaj pa pomislite, v občini s 60. številskimi toliko goveje živine, naši ljubi prijatelji meščani in socialni demokratje pa pravijo, da nimajo zadosti mesa, pa si ga dajo voziti sem čez tisto veliko mlako. Ga ni treba v dim vesiti, ker se že na potu preparira. Sedaj pa še ta gobčena kuga. Koliko rejenih svinj je še naprodaj, a špeharji ne smejo k nam, da bi jih odkupili. Jih bomo morali zaklati doma, denarnice pa dejati na sušilo. Naše šentboltsko Bralno društvo pa že nekšega šmenta vkup študira, pa nič ne povedo, kaj bo. Samo tisto pravijo, da bo strašno lepo. Nas že zdaj vabijo, da bi prišli k tisti prireditvi. Kakor se meni zdi, se bo šlo za nekšno doto. Torej na svidenje v šoli.

m Fram. Zdrav kraj je na vsak način naše zeleno, sedaj belo Pohorje, ker se letos ni bilo nobenega mrliča, četudi šteje fara 2400 prebivalcev.

m Fram. Fantje! Tisti Koren iz Slivnice, ki se je dal letos na komando Hrustnikovo zapisati za korenitega Nemea, vas vabi na nedeljo na "Buršenbal". Fantje, kaj takega v Framu še nismo doživeli, da bi nas slovenske mladeniče "nemški" Koren vabil na "Buršenbal". Tovariši! Med nami ni nobenega Nemea, in gotovo tudi ne bo nobenega izdajalca!

m Fram. V nedeljo tedaj bomo pokazali mi mladi, da nismo zadnji med slovenskimi fanti. Prirediteli bomo v Društvenem domu veselico, ki mora biti res vesela. Vesela bo posebno zato, ker ne bo pitja, ne vpitja, ne plesa. Otvorili bomo novi, krasni gledališki oder, mojstersko delo našega akademičnega slikarja g. Frasa. Na novem odru bomo na novo nastopili z novimi pesmimi, ki nas jih je naučil naš novi g. or-

ganist, nas nove pevce, ki nas je nad 15. Pomagajte nam bodo tudi pevke, tako, da nas bo novi oder komaj nosil. Uprizorili pa bomo tudi igro, veselo in šaljivo, da ne bo smeha ne konca ne kraja. Gotovo se bo oglasil tudi kak govornik, ki nas bo navdušil za nadaljno delo. Taka je naša zabava v predpustnem času, zabavo na plesiščih pa prepuščamo drugim, za nas je "pregmejn!"

m Fram. Kmetje! Veselo novico vam poročava vaš tovariš-kmet! Naša kmečka hranilnica, stara nekaj čez eno leto, je imela po poročilu g. nadrevizorja nad 155.000 K prometa lanske leto. Predragi kmetje! To je vaše delo, vaš uspeh, vaš denar, vaše zasluge, torej tudi vaš ponos! Tedaj pa kmetje, delavci, obrtniki in drugi, stopimo skupaj, da bo naša zadruga še bolj napredovala nam v veselje in korist.

m Slov. Bistrica. Spoštovana rodbina Jerovšek v Novi vasi je obhajala v ponedeljek, dne 30. januarja dan velikega veselja. Oče in mati sta slavila namreč 40-letnico svojega zakona v polni meri telesnega in duševnega zdravja. V ta namen je bila zjutraj sv. maša, katero je daroval njih sin profesor dr. Jerovšek, opoldan pa se je zbrala na domu družba prijateljev in znancev slavljenčevih, da mu čestitajo. Za "Slov. Stražo" se je nabralo 16 K 70 vin. Slavljenčema pa kličemo iz srca: Se na mnoga leta!

m Laporje. Izobraževalno društvo je imelo dne 22. t. m. svoj občni zbor, na katerem se je izvolil za predsednika vrli posestnik Peter Pivec iz Breznice.

m Tinje. Ljudsko štetje v občini Tinje je imelo take uspeh: Občina Tinje ima sedaj 1209 prebivalcev. Našle so jih je 131 manj kot leta 1900. Župnija Tinje šteje 965 duš, tudi tukaj se je število zmanjšalo za 67 duš. Po narodnosti so razven 7 Nemcev, vsi Slovenci. Izmed šoli odraslih starejših ljudi jih je še 168 takih, ki ne znajo čisto nič čitati. Od domačih koristnih živali se je našle 718 goved, 463 ovc, 583 svinj, 1010 perutnine, 86 panjev čebel, 7 koz, 3 konji in 1 osel.

m Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Okrajna posojilnica v Ormožu 40 K; Fr. Zagorjak 25 K; Fr. Spindler, kapl. 5 K; za kruh sv. Antona 1 K, dr. A. Jerovšek 10 K; Fr. Ogrizek, župnik 4 K; Okrajna hranilnica v Slov. Gradcu 70 K; za kruh sv. Antona 1 K; Fr. Sijavec, nadučitelj v p. 10 K; Jož. Čížek, dekan 10 K; konkurenti 22 K; Straki, župnik 20 K; Jož. Skvarč, kaplan 5 K; dr. Sorn, profesor 2 K; okrajni odbor v Smarju 60 K; Za herl, učitelj nabral 4 K; okrajna posojilnica v Ljutomeru 40 K; Zacherl, učitelj nabral 5 K 50 vin; Fr. Bahovec, dekan 2 K; dr. Leskovar 10 K; dr. Jerovšek 20 K; Herzog Anton, nadučitelj nabral 11 K 61 vin; posojilnica v Ormožu 80 K; Lontarid 5 K; dr. Klasine 15 K; dr. Strelec, volilo po Al. Jurjeviču 86 K 32 v; Mih. Levnik, župan v Kapelah 10 K; klub akademikov v Celju, tretja narodna zbirka 100 K; dobrotniki 21 K 40 vin, Ant. Šlauer, east. kanonik, 15 K; Janez Šerbel, 5 K; Vin. Zolgar, kaplan 5 K; Jan. Brgvič, kaplan 5 K; Podvinaki, župnik, 10 K; posojilnica v Makolah 50 K; Lendovek, duh. svet. 10 K; mohorjani v Slivnici 5 K; R. Š. 100 K; Koprivnik, sol. svetnik 50 K; g. Deško 2 vredi krompirja, gospa Rajkovič vredi krompirja; gospodinja 2 vredi krompirja; gospa Šilavec 14 litrov šilola. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plači!

m Hoče. Na Svečnico po večernicah priredi naše bralno in gospodarsko društvo zopet poučno predavanje pri g. Rojku po večernicah. Vsi dobrotniki in prijatelji društva: možje, žene, fantje in dekleta pridite v obilnem številu.

m Slivnica. Izobraževalno društvo v Slivnici pri Mariboru ima svoj občni zbor v nedeljo 12. svečana po večernicah. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Gledališka igra: Prepričaji a soseda. 3. Letno poročilo: a) tanjka, b) bl. gajnika c) kujiščarja. 4. Volitev novega odbora. 5. Predlogi in navzei. Vse ude kakor tudi druge prijatelje našega društva najljubneje vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

m Laporje. Izobraževalno društvo je imelo dne 22. t. m. svoj občni zbor, na katerem se je izvolil za predsednika vrli posestnik Peter Pivec iz Breznice.

m V Laporju priredi izobraževalno društvo dne 5. februarja t. l. pop. po večernicah gledališko igro: Kukavica modra ptica. Vstopnina je jako mala, zato pridite v obilnem številu.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Influenca je v zadnjem času močno nastopila in razsaja zlasti med otroci. — Glejte, kaj žganje dela! V zadnji številki je poročal "Slov. Gospodar" o nenadni smrti 24-letnega fanta Pravičiča, ki ga je zadela ob Dravi kap, sedaj se dostavek. Tisti mož, ki je peljal mrtvega Pravičiča v mrtvašnico, je že tudi mrtev: da bi se pri spravljajanju ledu "zagrel", je vlivl v se strupeni šnops, a pograbila ga je pljučnica, in moral je v najlepših letih umreti! Ljudje božji, varujte se žganja, posebno še v letošnji ostri zimi! Šnops je najhujši strup! — Krčevinsko Bralno društvo je priredilo zadnjo nedeljo s sodelovanjem Dekliške zveze zabaven večer, ki je nad vse krasno vspel. Velika gledališka dvorana Narodnega Doma na Ptuj je bila nabito polna skoro samih okoličanov! Po prateku igrokaza "Dom in tujina", ki je bil resne vsebine in katerega so igralke prav dobro igrale, smo se prav iz srca smejali beraču Petru, ki je tako šaljivo opisoval in opeval svoje revno in vendar veselo življenje! G. pevovodja A. Kranjc je izvrstno napravil svojo red! V šaloigri "Pri gospodi" pa smo gledali in poslušali mali prepriček v gosposki kuhinji: Gospica Tekla, ki je prišla ravno iz višje dekleške šole, hoče v kuhinji svoje matere, gospe Svetlin (Iv. Pihler), urediti vse jako učeno in po kemičnih formelah; krepko ji ugovarjata kuharica in zlasti na novo vstopila sobarica Marija (Ivana Horvat), ki pa je nastopala tako imenitno in vrezavala prav pristno kranjski, da smo le poslušali! Vsa čast vrli in nad vse marljivi gđ. E. Razlag, ki se je toliko trudila za aranžiranje iger: vsa častna priznanja pa tudi izvrstnim igralkam! Vseh obiskovalcev soglasno mnenje je bilo: Še večkrat kaj takega! Krčevinsko Bralno društvo pa je pokazalo, kako se da trezno, pošteno in vendar tako izborno zabavati!

p Leskovec pri Ptuj. Pretečeno nedeljo je bil ustanovni zbor ter obenem prvi občni zbor novega izobraževalnega društva. Sklicatelj zbora, g. župnik, razloži pomen bralnih in izobraževalnih društev, zlasti, da nimajo nič opraviti z raznimi konzumi in zabavami, da se torej ni bati nobene izgube, ampak prinaša edino le dobiček tako društvu, ker izobražuje člane. Nato je pristopilo takoj 35 udov. Odbor se je sestavil tako-le: Predsednik Kokož Vid, podpredsednik V. Križ, tajnik Habjanič Martin, namestnik Podhostnik Ivan, blagajnik Horvat Jožef, namestnik Vidovič Jožef, knjižničar O. Skamlec. — Rasti! Cveti!

p Velika Nedelja. Dne 30. januarja se je izročil šardinskemu županu g. Florjanu Kuharič srebrni križec s krono, s katerim je bil pred kratkim na hvalevredni predlog ptujskega glavarstva odlikovan od cesarja. Slovesnosti so se udeležili tudi ptujski okrajni glavar dr. Netolizcka in mariborski mestni župnik kanonik Moravec.

p Dornova. Naša vrla dekleta se, kakor sem slišal, učijo lepo igro, namreč „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“, katero mislijo uprizoriti v naši narodni soli dne 5. februarja. Za napade, ki jih naši nasprotniki, namreč nevedni štajercijanci včasih zagrešijo, se naša vrla dekleta niti ne zmenijo. Z veseljem, vam, gospod urednik, poročam to veselo novico. Štajercijancem dolg nos, naša dekleta pa naj Bog živi!

p Iz Ormoža. Podpisani krajni šolski svet in šolsko vodstvo izrekata iskreno zahvalo vsem blagim prijateljem in podpornikom ormoške okoliske šole, ki so z dobitki in denarnimi prispevki omogočili najprej tombolo v prid božičnice in potem še božičnico samo, ki se je vršila na naši soli v nedeljo, dne 18. decembra 1910. — Krajni šolski svet in šolsko vodstvo Ormož-okolica, dne 24. januarja 1911.

p Vurberg. Naše gospodarsko izobraževalno društvo je napravilo preteklo nedeljo lepo zborovanje. Soba je bila natlačena polna. Govorila sta vrla voditelja naših fantov I. Rašl ml. in Jakob Felician. Prvi je obširno poročal o profilakoholnem shodu na Ptuj in v nemal srecu mladine za boj proti šnopsu. Drugi je govoril o vtisih in naukih, ki jih je slišal na združenem tečaju pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Tretji govornik je govoril o gospodarskem vprašanju. Veselo je pri nas društveno življenje. Če ne verjameš, pa pridi in poglej.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Kadar stopiš psu na rep, tedaj začvi, in če mu je mogoče, tedaj tudi vgrizne. Tako se je zgodilo tudi pri nas šnopsarskim štajercijancem in zapelivcem mladine. Naš č. g. župnik je namreč omenil smrt Ivane Šostarič, ki je novejbra minolega leta kot nezakonska mati porodila dvojčka. Ker je bila sama na svojem posestvu, je g. župnik povedal s prižnice, kdo jo je oskrboval. Pomilovali so jo, da ni prišel nikdo, da bi se jo prevdela, čeprav je bila pet tednov bolna in sta bila pri porodu dva zdravnik. Sedaj pa kar gori jeze v celem štajercijanskem taboru. Take grde pisarije, kakor jih je prinesla ostudna ptujska krotka čez našega dobrega in vnetega dušnega pastirja, so pa zmožni le tisti, ki opravljajo službo božjo po šnopsarijah in gostilnah in zagovarjajo greh. Vsi pametni farani se zgražajo nad tako svinjsko pisavo, ki je je zmožen samo „Štajere“. Častiti gospod župnik na svojem ugledu gotovo nič ne izgubi, temveč še častno je za njega, če ga „Štajere“ napada; sramota bi bila za župnika, če bi ga tako umazan list hvalil. Zato vsi pošteni farani, in teh je večina, vam, naš dobri in ljubeznivi gospod župnik, kličemo: Vstrajajte na dosedanji poti! Delujte kakor dosedaj, za čast božjo in milo slovensko domovino! Mi hočemo z Vami vred pobijati in zatirati šnopsarskega in nečistega „hudiča“. Tedi, dopisnik ptujskega lažnjivca in tvojim pomagalcem pa svetujemo: drugikrat se podpišite s svojim pravim imenom, da bomo spoznali „razburjeno ljudstvo“.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V ptujskem „Štajercu“ se je vršel nek dopisnik na našega veleč. g. duh. svet. in župnika Jožefa Sinka s takimi lažmi in obrekovanjem, da si ni mogoče misliti, da bi imeli med seboj takega človeka. Mi si pa ne moremo misliti sploh bolj poštvenega in za vse dobro in sveto bolj vnetega dušnega pastirja, ki se ne vstrašijo nobenega dela, s katerim bi zamogli koristiti svoji župniji, katero, kakor nam je iz mnogo vzgledov jasno dokazano, nad vse ljubijo. Zaradi onega dopisa se čutimo šentlovenčani užaljene, g. župniku pa obetamo s tem še večjo ljubezen. — Jakob Horvat, župan pri Sv. Lovrencu; J. Segula, župan občine Hlaponci; Franc Čeh, župan občine Dragovič; Franc Stebih, župan občine Zakušak; Anton Čuš, župan občine Zagorci.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naše Bralno društvo vrla napreduje, to se je razvidelo na letošnjem obnem zboru. Knjig se je nabralo v pretečenem letu 1296, to je za našo župnijo, ki ni zelo velika, lepo število. Naročenih je bilo tudi precej dobrih časnikov, kakor so: „Slovenski Gospodar“ 4, „Naš Dom“ 1, „Naša Moč“ 1, „Mladost“ 1, itd., kateri so se tudi pridno prebirali. Potem se je izvolil na predlog č. g. župnika sledeči odbor: č. g. kaplan Alojzij Sagaj, predsednik; Jakob Tumpaj star., namestnik; Anton Cranko, tajnik; Martin Mohorko, tajnikov namestnik; Martin Napast, blagajnik; Matevž Predikava, blagajnikov namestnik; Jakob Tumpaj ml., knjižničar. Pregledovalca računov sta č. g. župnik Jožef Ozmeč in Franc Napast, župan. Vrlo sestavljenemu odboru da Bog obilo uspeha!

p Sv. Barbara v Halozah. Dne 22. t. m. je imelo tukajšnje k. s. izobraževalno društvo svoj IV. občni zbor. Udeležba je bila velika, kljub slabim potem in mrazu je bila društvena dvorana nabito polna. Č. g. kaplan Berk Anton je navduševal navzoče za izobraževalna društva, kar ni bilo tudi brez uspeha. Pretečeno leto se je prebralo okoli 1900 časnikov in 285 knjig. Naročenih je bilo le nekaj časnikov, kakor „Slov. Gospodar“, „Naš Dom“, „Domoljub“ in „Mladost“; trije gg. odborniki pa so podpirali društvo s tremi „Slovinci“, 2 „Stražama“ in dr., za kar so se udje lepo zahvalili za veliko podporo. Na novo se je dalo vpisati takoj 39 udov, tako da šteje sedaj društvo 115 udov. Izvolil se je za sledeči odbor: Č. g. Anton Berk, kaplan, predsednik; vlč. g. Vogrin Iv., župnik, podpredsednik; g. Pišlar Ivan, organist, tajnik; Kolednik Ant., knjižničar; Brodnjak Janez, Brodnjak Jožef, namestnika. Sklenilo se je naročiti 8 iztisov „Slovenskega Gospodarja“, 4 iztise „Domoljuba“ in 1 „Naš Dom“, 1 „Mladost“, 1 „Stražo“, 1 „Kmetovalca“, 1 „Bogoljuba“ in več knjig. Udeleženci so se razšli polni navdušenja za pravo izobražbo, in vsak je imel trden sklep, le delati za kršč. soc. izobraževalno društvo, liberalni tako imenovani „Naproj“ pa pustite, naj ga vzame sušica.

p Leskovec. V preteklem letu 1910 so Mohorjani složili 10 K za „Slov. stržo“.

p Pri Sv. Križu tik Slatine ima bralno društvo svoj občni zbor v nedeljo 6. februarja po večernicah. Na vsopredju je tudi govor mladostka iz St. Petra. V nedeljo 12. in 19. febr. bodo se pa v čitalnici predstavljala šolstva „Kmet Herod“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Ljudsko štetje je izpadlo pri nas, kakor si je želel nemški Volksrat. Našteli so 1298 prebivalcev, med temi 610 Nemcev, 552 Slovencev, 136 ogrskih Slovencev. Leto 1900 je bilo med 1258 prebivalci 527 Nemcev, 621 Slovencev.

1 Ljutomer. Za čevljarsko obrt so prestali izkušnjo z dobrim uspehom sledeči pomočniki: Ignac Kšelo od Male Nedelje, Stampar Jožef od Sv. Križa, Cokan Jožef od Sv. Križa, Kolarič Jakob od Sv. Križa, Majcen Franc iz Ljutomera, Zajdela Matija od Sv. Jurija ob Ščavnici. Bog jim daj srečno življenje!

1 Gor. Radgona. Tukaj so razpisane volitve za okrajni zastop Gornja Radgona. Po prejšnji razdelitvi v okrajni zastop ni bila zagotovljena nemška večina, ker so se kmečke občine navzlic temu, da so po postavi prikrašane za mandate, imele lahko večino. A kaj store nasprotniki? Malo občno Gornjo Radgono, ki z dvema industrijama in petimi ali šestimi veleposestniki plača skupno do 6000 K direktnega davka (trg na sebi 3500 K), so naredili za trg. In sedaj ga imajo! Ta mali trg bo imel 8, oziroma 10 zastopnikov? Cela razdelitev bo izgledala tako: Okraj plača do 77000 K dir. ces. davka! Industrijalet so 4. Plačajo 3847 K, imajo 4 zastopnike. Veleposestnikov je 46, plačajo 11238 K z zastopniki 8—9. Trg Gornja Radgona brez industrije in veleposestnikov 3500 K z zastopniki 9—12. Kmečke občine 23 plačajo do 55000 K z zastopniki 8—10. Kmečke občine, ki plačajo torej do 55.000 K, bodo imele 8 do 10 zastopnikov. In Gornja Radgona: Pravijo, da bodo bržkone v škrpih, dobiti za toliko mandator dovolj moč? Trg gornjeradgonski se je naredil torej samo zato, da so izgubili kmetje svoje pravice! In kdo neki ima za to posebne zasluge. Prijatelj kmetov je to? To je prejšnji načelnik g. Bračko! In sedaj se ta gospod, prijatelj naš in slovenskega ljudstva zopet kaže za vse dobro izvenredno vnetega in ljudstvu dobro želečega moža. Dvomimo jako, kajti ni vse zlato, kar se svetli!

1 Ljutomer. Mesto venca na k-sto pok. gospod. Ane Osenjak v Gornji Radgoni je darovala velerodna gospa Nina Ivančič, učiteljica v Ljutomeru. Podpernemu društvu Franc Jožefove šole 10 K. Bog plačaj!

1 Okoslavci. Prostovoljna požarna brstba v Okoslavcih naznanja, da ima v nedeljo, dne 6. febr. t. l. ob 1. uri uri popoldne svoj letni občni zbor.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Hranilnica in posojilnica v Slovenjem Gradcu v Narodnem Domu je imela mine lo leto 1910 denarnega prometa 258.339 05 K. Vkljub mnogim napadom od raznih strani raste med prebivalstvom zaupanje do nje po malem od dne do dne. Hranilne vloge so se pomnožile in tako tudi stanje danih posojil za več ko 20.000 K. Vloge obrestuje po 4% in jih pripisuje ob novem letu h glavnici, posojila pa daje proti 5% obresti na poročstvo. Urađuje ob ponedeljkih od 9. do 12. ure dopoldne in ob torkih, če je na tork zapovedan praznik.

k Smarjno pri Slovenjem Gradcu. Krajni šolski svet pošilja vabila na tombolo za dne 5. februarja v prid ubogih šolskih otrok. Mi nimamo proti temu vabilu nič kaj ugovarjati in smo tudi dolžni, za ubogo šolsko mladino skrbeti, da potem lažje obiskuje šolo. Vprašamo pa g. načelnika, ali mu je znano, da se je tiskalo na vabilu tudi nekaj nepotrebnega, kar ne spada na to vabilo, namreč Lovrenc Puh, trgovina z mešanim blagom in gostilničar v Smarjni pri Slovenjem Gradcu. Šolskemu vodstvu je to pač gotovo znano, ker so se še v šoli ta vabila delila. Kjer se bode vršila tombola, je last Ferdinanda Kaca, velikega liberalca, o katerem vemo, da ne vidi ravno posebnega rad, ako njegovi hlapci obiskujejo klerikalne gostilne.

s Smarjno na Paki! Dne 23. t. m. je bil poročen vrli mladenič Franc Irman z Marijo Bizjak. Ob tej priliki je daroval vrli ženin za „Slovensko Stražo“

5 K. Isti dan se je poročil Franc Šoster, posestnik in krčmar, z Marijo Golavšek. Tudi na tej svatbi niso pozabili na „Slovensko Stražo“ ter se je nabralo 6 K 40 vin. Vsem blagim darovalcem iskrena hvala, obehma zakonskima paroma pa veliko sreče!

s Sv. Florijan pri Dolici. Dne 8. decembra 1910 se je po posredovanju štajerskega deželnega živinorejskega nadzornika Martina Jelovška osnovala bikorejska zadruga pri Sv. Florijanu v Gornjem Dolici v slovenjgraškem sošnijskem okraju. Zadruga se imenuje: „Bikorejska zadruga pri Sv. Florijanu pri Gornjem Dolici, registrirana zadruga z omejeno zavezo“, ima svoj sedež pri Sv. Florijanu pri Gor. Dolici ter obsega občine: Gornji in Spodnji Loci, Mislince, Kozjak in Pako. Namen zadruge je, povzdigniti govedorejo po skupnem nakupu in s skupno rejo zadostnega števila dobrih plemenskih bikov marijadvorske pasme. Predstojništvo tvori šest udov in tri namestnike. Izvoljeni so v predstojništvo: Franc Jurač kot načelnik, Alojz Zupanc kot načelnikov namestnik, Franc Naveršnik kot tajnik in blagajnik; kot udje: Jernej Smoker, Stefan Lusrič, Miha Jeromel; kot namestniki: Vincenc Sušec, Miha Podjaveršek, Pongrac Vovod. Pristopnina znaša 2 K, 1 delež 10 K, letnina za vsako vpisano kravo in telico 1 krono. Zadrugi je pristopilo dosedaj 34 udov.

s Marnberg. Kakor govorijo ljudje, je v okolici občini od zadnjega ljudskega štetja padlo prebivalstvo za 400 duš. Najvažnejši vzrok: ker nemški bogataši (večinoma so obogateli s slovenskimi groši) naglo napravljajo iz kmečkih posestev po ceni same hube, od slovenske strani pa se po polomu v posojilnici zaradi konzuma nihče ne zmeni za ubogega kmeta.

s Vuzenica. Iz naših krajev se v časopisih res prav malo čita in je to le zavoljo potrpežljivosti in miru, akoravno bi se dalo marsikaj popisati, hvaliti in grajati. Toda ta molk se bo morda v kratkem pretrgal, ker je zdaj nekemu privranci začel čudno rasti greben in ga mu bomo morali začeti strčiti in s tem bo mir razrušen. Nam se le čudno zdi, da ima tak tuj človek toliko veljave pri našem od nas izvoljenem županu, da ga je postavil celo za občinskega redarja, ker je župan zunaj slovenski, redar pa posilnemeški Kleidermacher.

s Dravska dolina. Gospod urednik! Zakaj pa Vaš list prinaša tako redko novice iz marnberškega okraja. Ali nimate v tem okraju sposobnih dopisnikov, ki bi bili navdušeni za vaš list? Ali je morebiti Vaš list jako slabo razširjen v tem okraju? Opozorite voditelje slovenskega ljudstva, da vrlo dopisujejo v Vaš list, ga razširijo po celem okraju in okornim bralcem tudi pokažejo, kje so v listu domače novice. Povejte voditeljem, da je njihova dolžnost, svariti v vašem listu ljudi pred raznimi sovražniki in jim dajati dobrih nasvetov. Na ta način, upamo, se bo tudi marnberški okraj vzbudil iz narodne mlčnosti. Zadnji čas za je.

s Št. Ij pri Velenju. V Nedeljo 6. svečana pop po večernicah ima tukajšnje bralno društvo svoj redni letni občni zbor. Zborovalec so v obilnem številu vabilo.

Konjiški okraj.

k Konjice. Zanimanje za poučni tečaj dne 8. in 7. t. m. v Konjicah je vsestransko. Ukaželjno ljudstvo je hvaležno S. K. S. Z. za to prireditve in se že vnaprej veseli priznanih govornikov in socialnih učiteljev štajerskega kmečkega ljudstva. Upamo, da bo vsak član naših političnih in nepolitičnih, gospodarskih in izobraževalnih društev storil svojo dolžnost v agitaciji. Čim več mož in fantov privedete na tečaj, tem več storite za koristi, ki bodo teklo še leta in leta iz tega, kar se naučite v dveh dneh. Dne 6. in 7. svečana naj noben mož in fant v celem okraju nima važnejšega dela, kakor da se udeleži tečaja. Vas uspeh te upoizne prireditve je odvisen od obilne udeležbe. Gotovo je, da se bo kesal vsak, kdor bi zamudil to izredno priložnost, da razširi svoje obzorje, obogati svoje znanje, izkoristi svoje lastne izkušnje. Zapomnite si dobro — ne pozabiti — v ponedeljek in torek posvečeni pridite vsi možje in mladeniči iz celega okraja v Konjice na poučni tečaj. Posebno pa še opozarjamo gospodarje in gospodinje na predavanja o živinoreji, ki jih bosta na tem tečaju v torek dopoldne in popoldne imela znani strokovnjak v živinoreji in izvrstni predavatelj župnik Ržonik iz Seles na Kranjskem ter živinorejski inštruktor Krištof. Naj nikdo ne zamudi tega prevažnega pouka.

Konjice. V nedeljo, dne 29. januarja se je vršil VIII. redni občni zbor Bralnega društva po običajnem sporedu z volitvijo odbora, ki se je pomnožil. Pristopilo je par čvrstih, brihtnih fantov, ki bodo gotovo pomagali povzdigniti ugled društva. Javilo se je zlasti zanimanje za gojitev petja, prostega nastopanja ter skrb za tiste, ki gredo v tujino, v zvezi z Rafaelovo družbo. Priznati moramo, da imajo nekateri fantje precej praktičnega duha, ki ga je treba vzbujati, nikar pa vspavati. Da prispe enkrat mladeniški odsek Bralnega društva do tistega viška kot Dekliška zveza, vam bo treba, vrli fantje, še dokaj truda in požrtvovalnosti ter samozatajevanja. A nič naj vas ne strah, samo da s skupnimi močmi povzdignete ugled teh mladeniških čet, ki zapravljajo evat mladostnih let. Sladka zavest, sreča in krepkost vaših tovarišev, hvaležnost njihovih starišev vam bodi plačilo!

k Konjice. Nova okrajna cesta iz Konjic skozi Bezino mimo Sv. Barbare se pridno dela. To bo velikega pomena za celi okraj. Samo med delavci vlada velika nezadovoljnost. Z delavci, ki so naravnost zelo nizko plačani, se po njihovih izpovedbah ne ravna lepo. Delavci naj zberejo svoje pritožbe in jih objavijo.

k Zreče. Z obnega zbora tukajšnjega društva „Sreča“ se nekaj iz tajniškega poročila. Isto poročilo, da je društvo ves čas svojega obstanka, kolikor so pač naše skromne razmere dopuščale, izpolnjevalo svojo nalogo: pospeševati vsestransko omiko in blagobit ljudstva. O tem pričajo povoljni uspehi v javnem življenju. Kadar se je šlo n. pr. ob času volitev za dobro stvar, naša občina je bila na svojem mestu. In vsled tega si je pridobila po sosedstvu dobro ime, saj pregovor pravi, da dober glas gre v deveto vas. Kje pa smo se naučili pravilnega in pohvale vrednega zadržanja v javnem življenju? Odgovor: Največ pač po naših shodih in pa s prebiranjem dobrih časnikov. V minotem društvenem letu smo imeli do danes tri shode. Ker se ne zmoremo Društvenega Doma, nas je pa prijazenost g. Kračuna sprejela blage volje pod svojo streho. Tu so nam razlagali nauke v javnem življenju gospodje posilanci: Novak dvakrat, dr. Korosec in Pišek, vsak po enkrat. In berilo? Dandanes je pač pomilovanja vredna revica tisti človek, kateri ne bere časopisov. Takšen občan se v javnem in očitnem življenju ne zna gibati; vsak brezvesten besediljivec ga lahko premoti. Toda o prebivalcih v naši župniji moraš pohvalno priznati: Naše ljudstvo bere razmeroma veliko. Na primer: Samo „Slovenski Gospodar“ je do novega leta prihajal na društveno ime v 54 iztisih, letos pa potrebuje društveno naslov že 65 listov. Omenjeni časnik obiskuje seveda tudi zasebne naslovnike. Poročilo sklepa: Želeti bi bilo, in društveniki so prijazno povabljeni, da pri sosedih delujejo v tem smislu, naj bi ne bilo za naprej nobene hiše brez dobrega časnika. Dober časnik je pač dober prijatelj. Dober prijatelj pa je le tisti časnik, ki piše po starem avstrijskem in slovenskem geslu: Vse za vero, dom, cesarja!

k Prihova. Odgovor farizejskemu Vsevidelu II. na dopis v „Narodnem Listu“ št. 3. Starodavna navada je, da objavlja v lavantinski škofiji „Cerkveni zaukaznik“ papežev in škofove odloke (dekrete) celotno, ne pa časniki, ker to ne spada v njihov delokrog. Tudi je staro pravilo, da mora tisti, ki hoče č. g. duhovnike učiti izpolnjevati take odloke, najprej sam temeljito poznati celotno vsebino; drugače pokaže svojo smešno in pomilovanja vredno nevednost in zasluži, da se ga prime za las. Poslušaj zdaj Vsevidel II.! Konec odloka, ki govori o sodelovanju duhovnikov pri denarnih zavodih, se glasi, „prestavljene v slovensko in „Cerkvenega zaukaznika“ 1910 številka 12, str. 174, tako-le: „V prihodnje ne sme noben duhoven sprejeti in izvrševati nobene službe načelstva, ako ni dobil poprej od papežev stolice za to (službo) posebnega dovoljenja.“ Po domače pomeni to: Duhovniki, ki imajo od sv. Očeta posebno dovoljenje, smejo biti načelniki, tajniki, blagajniki itd. pri denarnih zavodih; za nadzornišvo pa tega dovoljenja ni treba. Duhovniki, kateri bodo spoznali potrebo sodelovanja pri denarnih zavodih, si bodo to dovoljenje gotovo izprosili. V krški škofiji imajo n. pr. že vsi duhovniki tako dovoljenje. Tudi naš velezaslužni gospod župnik so prosili za dovoljenje, in prepričan sem, da bodo pri hranilnici skrben odbornik tudi v prihodnje, kakor so bili dosedaj. Razni „Vsevideli“ dokazujejo s svojimi dopisi, da je njihovo pravo ime „Vsevidel“ in Vsega nevedel ali nevednež“. Vsem takim pa rečem: Srečno! Pregovor namreč pravi: En nespameten človek lahko več vpraša, kakor more deset modrijanov odgovoriti.

k Ziče. Oh ubogi „Slov. Gospodar“! Kar dva cenzorja imaš naenkrat. Mariborski ti da večkrat čuti svojo strogost, zdaj v novejšem času pa te cenzurirajo žički ata župan. V soboto so ga dobili, naslovljenega na gosp. Jakoba Ferlež, posestnika v Zičah pri Nagodeju v roke, kjer ga je pustil pismočica. Ko so zapazili v njem članek iz Zič, hajdi domov z njim pred sodni stol županov! Mislili smo že, da pride v občinsko ječo, ker je baje preveč potipal g. župana, a vendar čez nekoliko časa se vrne zopet v Nagodejevo trgovino. Pa kakšen?! Tak je bil, kakor kura, ki je všla lisjaku. Prečrtani so bili občani, podpisani v izjavi iz Zič, z uradnim županovim peresom notri do Jeter. Gospod župan! Vprašamo Vas, ali Vam je razburjenost tako omejila razsodnost, da ste si izposodili tujo lastnino, ali pa ste se res zavedali tolike oblasti? V prvem slučaju Vam odpustimo, ker se nam smilito, ker večkrat tožite, da Vas boli glava, odkar Vam je konj stopil na njo. V drugem slučaju Vas pa ob prvi enaki priložnosti damo poučiti, kako daleč segajo Vaše pravice. Skrbite raje, da se bodo občinske volitve kmalu in pravilno vršile! Pri tistih bodo žički občani, ako Bog da, naredili z glasovnicami tak križ čez Vas, kakor ste ga Vi naredili s peresom čez njihova imena.

Celjski okraj.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi v nedeljo dne 5. februarja gledališko predstavo. Igra se znana izvirna dramatska slika „Na smrt obsojeni.“ Lokal: dvorana v hotelu „Beli vol.“ Začetek ob 3. uri popoldne.

c Mozirje. Naše katoliško izobraževalno društvo je imelo že pred adventom dobro uspelo igro „Tri sestre“ in pa burko „Ne kliči vraga“. Ker je bila udeležba precej obilna posebno od precej oddaljenih Skalčanov in Gornjegrčanov, so se naši diletantje, ki izvršijo vsako nalogo z veliko natančnostjo in znano spretnostjo, navdušili še za trudapolnejše delo, ter nam bodo uprizarili dne 12. svečana po večernicah v gornjih prostorih gostilne g. Vasleta težavno igro: „Divji lovec“. Kdor pozna mozirsko igralce in igral-

ke, bo z veseljem prišel k predstavi, ki bo res nekaj lepega. Čudno se nam je pri zadnji igri zdelo, da so mnogi domači kmetje, ki se štejejo med zavedne katoliško-narodne moze, ostali doma, prijatelji od daleč pa so prišli. Kako pa da hodite potem na druge veselice in prireditve? — Izobraževalno društvo kakor tudi Dekliška zveza sta na svojih občinskih zborovanjih skazala prejšnjemu odboru za neumorno delo neomajno zaupanje ter ga polnoštevilno zopet volila.

c Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo je bilo v cerkveni hiši zanimivo predavanje o sv. očetu s projekcijskimi slikami. Bilo je videti 70 slik o papežu, vmes pa še nekaj šaljivih prizorov. Ljudi je bilo preveč za precej velik prostor. Aparat je naročilo Savinjsko okrožje Orlov. Delal je z njimi načelnik šentjurskega Orla spretno brez najmanjšega pogrška, pojasnjeval pa je slike domači g. kaplan. Predstave se bodo vršile po vseh naših izobraževalnih društvih v Savinjski dolini. Tako kažejo naša društva skrb za napredek.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Za občini zbor Katoliškega bralnega društva je letos vladalo veliko zanimanje; kajti, če se reče, da pride mladino ljub g. dr. Hohnjec k nam, tedaj je vsakega somišljenika vtrgaljivost premagana. Zabaval, da kratkočasil nas je celo uro, ki je naglo tekla, in ne da bi se tega prav zavedali, smo si smeje se hkrati nabrali polno torbico zlatih nauk za življenje. Za versko-narodne nasprotnike so bila njegova izvajanja hud, ali zaslužen poper; saj pa tudi res delajo ljudski izobražbi toliko ovir, da jim narod ne bo nekaj za kaj imel biti hvaležen. Druge točke, petje in govorniške vaje naših mladih so bile prijeten odmev k besedam požrtvovalnega gospoda glavnega govornika. Nastopil je tudi č. g. Žgank ter podal zdatno poročilo o tem, kaj vse se je doseglo pod njegovim sodelovanjem. Odbor je ostal z majhnimi, neizogibnimi izpremembami isti.

c Prošnja. Pobeignila je dne 6. decembra prelet 42 let stara Marija Jakob, omožena Stante, iz St. Jurja ob juž. žel., zapustivši nedoročile otroke. Ako bi kdo vedel, kje da je, se ponižno prosi, da bi to blagodušno naznanil pod naslovom: Frane Stante, posestnik pri Sv. Primožu, pošta Sv. Jurij ob juž. žel.

c Polzele. Na svečani po večernicah priredi „Bralno društvo“ najprej skriptno predavanje „Potovanje v Lurd“ v 7. podobah, potem pa občini sber. Vse se vrši v kaplaniji. Po okolišnih se bo predavanje v nedeljo 5. februarja po večernicah ponovilo! K obilni udeležbi vabi odbor. Vstopnina 50 v.

c Vransko. Kat. izobr. društvo na Vranskem ima svoj letni občini sber v nedeljo dne 5. svečana po večernicah v bratni sobi. Na dnevnem redu je volitev odbora, pobraja je udine. Se ujudno vabijo možje in posebno pa mladeniči k obilni udeležbi. Odbor.

Brežiški okraj.

b Zdole. V občini Pleterje pri Brežicah so nastali tri posilince, vsi drugi so Slovenci.

b Koprivnica. Začudili se bodete, g. urednik, da dobite od tod poročilo v Vaš cenjeni list. Menda ste že pozabili, da je sploh na Stajerskem kraj, ki se tako imenuje. Gotovo je, da poštni uradniki na progi od Zidanega mosta proti Rajhenburgu nečelo poznati naše Koprivnice, četudi imamo tukaj poštni urad. Bo treba povprašati pri sl. c. kr. poštmem ravateljstvu v Gradcu, koga zadene krivda, da pride „Slovenski Gospodar“ po 1, 2 dni ali še več prepozno, ali ga pa sploh ni! Podobno se godi drugim pošiljatelj, ki so naslovljeni na Koprivnico. Ker se to dalje ponavlja, ne moremo dalje časa k temu molčati! Pričakujemo, da bo pomagal ta opomin.

b Koprivnica pri Rajhenburgu. Kaj pa je tam novega? si bo mislil marsikateri čitatelj „Slov. gospodarja“. Ljudsko štetje smo imeli v zadnjem času. In, kakor smo izvedeli, našelo se je v tej občini 413 ljudi, med temi trije Nemci, ali bolj prav tri Nemke. Vse tri živijo vedno med Slovenci, pa ne zatajijo svojega nemškega (?) potomstva v sramoto marsikateremu neznačajnemu posilincem. Nekdaj je bilo tukaj, tako se sliši, ustanovljeno Izobraževalno društvo. Pa menda spi spanje pravičnega. Vedno slišimo in bremo, kako se pridno gibljejo v sosednji Podsredi in v Rajhenburgu. Tukaj pa ne da Izobraževalno društvo nič znamenja od sebe, da še živi. Ali bo kaj kmalu bolje? Odborniki, postavite se na noge! Začetek je težak, uspeh pa sladak.

b Kozje. Ostudno je napadel znani „Stajerčev“ dopisnik iz gornjega dela kozjanskega okraja našega g. dekana. Vprašamo ga, se je li njemu naročilo: „Idite in pišite v „Stajerca“ in razširjajte ga, delajte za nemškutarijo, če vam le kaj nese“? Ta biser značajev se ne briga za dobrobit kozjanskega okraja, gramoz in cesta, to mu je deveta briga. Kaj so mu mar Slovenci!? Ko bere levite „častitemu duhovskemu stanu“, katerega je že desetokrat blatil v „Stajercu“ in liberalnih listih, misli samo na izvišanje plač. Če okrajni zastop ne zviša plače okr. cestarju, hlapcu pri D., potem bo javil dični dopisnik vso cestno zadevo višji oblasti, gotovo nemškemu „Volksratu“. Se že poznamo!

b Vrače pri Bučah. „Stajerčeva“ dopisnika gotovo nimata drugega dela, kakor da dopisujeta v „Stajerca“. Sicer pa zdaj vemo, kam pes tace moli. Nikakor se preveč ne veselita, da bi č. g. župnik in pa verački g. župan na vajine nesramne laži ugovarjali. Ne veselita se tudi, da se s takimi nesramnimi lažmi faranom in veračkim občanom prikupita, doseglja sta baš nasprotno. Upali smo, da vaju bode vendar enkrat srečala pamet, in da se vama bo gnjusilo, se pečati s takim listom, kakor je brezverski „Stajerca“. Ako ne mirujeta, izvedela bosta reči, katere vama bodo prokleto neprijetne. Kupita si raje prahu za mrčes. Sramota za domačina, ki sta zač-

la med občani sejati prepir. Sicer pa na napade ne bodemo odgovarjali, ker se nam zdi preneumno, kajti pregovor pravi: Ako greš skozi kakšno vas in te psi oblaajo, le pusti jih, naj lajajo, saj nehaajo sami. — Več občanov.

b Z. bukove ob Savnici. Tukajšnjemu „Kmet izobraževalnemu društvu“ je tukajnji rojak, g. J. Vrečko, bogoslovec v Celovcu daroval pet krasnih knjig v vrednosti nad 16 K, za kar mu izreka društveni odbor najisrenejšo zahvalo in Bog plačil!

b Videm. Slov. kat. izobr. društvo na Vidmu ima svoj občini sber v nedeljo 5. svečana po večernicah. K obilni udeležbi vabi odbor.

Drobtinice.

d Nova vojaška bremena. Vlada je predložila skupen proračun obeh državnih polovic, Avstrije in Ogrske. To je večinoma vojni proračun. Vojni minister zahteva letos za vojsko 27 milijonov več ko lani, to je 327 milijonov; za mornarico zahteva letos za nove vojne ladje 312 milijonov kron, to je 55 milijonov več ko lani. Za to svoto pa bomo dobili v teku šest let 4 velikanske bojne ladje, 3 križarke, 18 torpedovk in 6 podmorskih čolnov. Ladij potrebujemo proti Italiji. Pa tudi za armado bo treba šteti več, ker se bo uvedla 2-letna vojaška služba in pa ker se mora naša armada izpopolniti. Ze od 1883. leta se ni naša armada nič pomnožila. Nemčija je dobila od 1883. leta že 100 novih bataljonov in 34 eskadronov, Francija ima od tedaj 125 bataljonov več. Naše kompanije še vedno štejejo po 93 mož, nemške pa 141, francoske 137, laške 110 mož. Vidi se torej, da smo zaostali za drugimi. Če se ne bomo mi zganili, nas bodo naši dobri sosedje pozobali. Izdatki so torej potrebni, le to je krivično, da iščejo davkov pri revežih, bogatine pa pustijo!

d V peklu. Vtovarniškem kraju Neskarssteinach na Badenskem (Nemčija) se je pripetil te dni naslednji dogodek. Neki delavec je šel zjutraj zgodaj na delo v topilnico železa. Na cesti najde pijanca. Kratkoterminalo zgrabi delavec pijanca in ga nese s seboj v tovarno. Ko se tu pijanec čez dolgo časa vzbudi in opazi ognjeno-žarečo peč, kjer tope železo, ter vidi velikega, skoro golega črnega moža vihteti ogromno železno palico, tedaj se zgrudi na kolena in začne jecati: „Ljuba žena, kdo si? O Bog, o Bog! Gotovo sem v pijanosti umrl in prišel v peklo.“ — Morda bo sedaj opustil pijančevanje.

d Živa v mrtvaški krsti. V Bourges na Francoskem je umrla 34letna bogata vdova Papet. Zdravniki so izdali mrtvaški list. Vdova je bila takej nato položena v krsto iz kovine. Ko so hoteli po pogrebu zaciniti krsto v rodbinski rakvi, je oživila vdova in začela govoriti. Prenesli so jo v posteljo in sedaj premišlujejo, je li živa, ali mrtva. Prvo ne more biti, ker ima uradno spričevalo, da je mrtva, drugo ne more biti, ker govori in premišluje.

d Cigan v vreči. Nenavadni dogodki na Ogrskem se niso izumrli, kajti za to že skrbje cigani, ki so v državi krone sv. Stefana našli svojo domovino. V Csorni na Ogrskem so prinesli pred kratkim trije cigani k bogatemu gostilničarju Bodosu vrečo s prošnjo, da bi jo shranil za nekoliko časa. Bodos je vrečo shranil za peč in nikdo se ni za njo več zmenil. Ko je nastala noč, ni bilo ciganov še po vrečo, in gostilničar je hotel že zapreti gostilno, češ, da jo bodo že prišli iskat drugo jutro. Ko pa je gostilničarjeva hči pospravljala v gostilni, je čula od peči iz vreče nenavaden šum. Ne da bi veliko pomisljala, je vzela iz stene puško in ustrelila v vrečo. Na strel so prihite li domači v gostilno, odprli so vrečo, in v svojo grozo so potegnili iz nje truplo cigana, še popolnoma gorke. Gostilničarjeva hči ga je ustrelila do smrti. Sedaj se je tudi Bodosu zjasnilo, zakaj ni bilo ciganov nazaj po vrečo. Hoteli so pri njem vlomiti, kar pa se je seveda krvavo končalo. Cigani so takoj izginili iz onega kraja.

d Gobavost v ameriških Združenih državah. V ameriških Združenih državah imajo 278 gobavih ljudi. Gobavost je veljala do danes kot ena izmed najnevarnejših bolezni. Zdaj so se pa zdravniki zedinili do tega, da ni gobavost nalezljiva v tem podnebnju. Zato so izpustili gobave iz bolnišnic in posebnih naselbin, kjer so morali živeti sami za se popolnoma ločeni od drugega sveta.

Iz celega sveta.

Graf Radecky. Iz Milana se poroča: Ta dni je končal v Modeni živeči veteran Francesco Prampolini svoje 100. leto. Prampolini, ki je bil rojen za časa Napoleona, in ki se je v veliki meri udeleževal raznih političnih konspiracij leta 1831., kakor bojev za osvobođenje Italije, je pripovedoval nekemu sotrudniku lista „Corriere della Sera“ mnogo zanimivih dogodkov iz svojega življenja. Zanimivo je zlasti, da je Prampolini pripoznal, da je leta 1849. hotel ustreliti v Benetkah slavnega avstrijskega vojvodo grofa Radeckega. Tozadevno je povedal Prampolini sledeče: „Bilo je leta 1849., ko je prišel grof Radecky v Benetke. Jaz sem trdno sklenil, da umorim Radeckega ter sem se skril v nekem zatišju na kolodvoru. Poprej sem poizvedoval ter sem izvedel, da pride maršal Radecky šele pozno v noči v Benetke, ter sem se veselil te vesti, ker je bila za moj namen jako ugodna. Kakih 50 metrov od kolodvora je bila nekakšna delavska lopa. Na streho te lope sem splezal, da bi Radeckega, kakor hitro bi ga zagledal, ustrelil s pištolo. Videl sem na izhod kolodvora kljub temi. Ko je prišel odločilni trenotek, sem videl Radeckega, ki ga je obdajalo 40

časnikov, ki so prišli njemu na čast z bakljami na kolodvor. Pripravil sem se za strel. Ko sem pa pogledal sivemu maršalu, ki se je opiral na dva častnika, v oči, sem izgubil pogum, da bi izprožil, in roka mi je omahnila. Kot staremu vojaku se mi je zdelo nečastno, umoriti iz zasede človeka, v tako visoki starosti.

Draginja. dokaz pred sodiščem. Zagovornik: ... res je, da je imenoval moj klient svojega nasprotnika „bika“. Toda pomislite, da danes pri tej neznošni draginji in posebno pri visokih cenah goveje živine to ime nikakor ne more biti tako velika žalitev.

Poroka nad oblaki. Iz San Antonio v Teksasu poročajo o fantastični poroki mis Shelton — v zrakovu. Poroka se je izvršila nad oblaki 800 metrov visoko. Po poroki je družba še prevozila po zraku 35 milj.

Po 24. letih dobil zopet vid. Iz Brna se poroča: V Boreticu je 58letni delavec Koplik, ki je oslepel pred 24. leti na oba očesa, nenačadoma zopet dobil vid. Veselje Koplikovo in njegove družine vsled tega dogodka je nepopisno.

Vojak iznajditelj. Pri 1. bataljonu 87. inf. pešpolka v Celju službuječi podčastnik Fr. Pertnak, izučen strojni ključavničar, je še predno je šel k vojakom, iznašel sveder za izsvedranje tečine z zavoji vred v puški, ter je prodal svoj patent tovarni v Steyru za 5000 K. Zda pa je izdelal tornister, ki tehtal samo 24 mesto 27 kg, nosi 140 patron mesto 100 in ima tudi vso kuhinjsko posodo iz aluminija, in sicer v tornistru samem in ne nanj pripeto.

Zenska — pekova vajuška. Lani v decembru se je javilo med vajenci pri dunajski pekovski zadrugi prvič od obstanke zadruga tudi neko dekle. Pekovski mojster Ivan Schürer je prosil zadrugo, da se njegova 14-letna hči sprejme kot vajenka. Zadruga načelno ni ugovarjala, a se je iz previdnosti obrnila na dunajski magistrat kot obrtno oblast. Tozadevni urad dunajskega magistrata je rešil to zadevo s sledečim dopisom: „V označenem predmetu (sprejemanje ženskih vajenk) se sporoča zadrugi, da ni ugovora proti sprejemanju žensk kot vajenk, ker obrtni zakon temu ne nasprotuje, izvemšiti seveda, da se predpisi izpolnjujejo.“ Zadruga je nato dovolila, da se sprejme dekle kot pekova vajuška. In sedaj prinašajo razni časopisi sliko te prve vajenke v pekovski obrti.

Najnovejše novice.

Duhovniške vesti. Č. g. kaplan pri Veliki Nedelji, g. Franc Lovrenko, je dobil župnijo Razbor pri Slovenjem Gradcu. K Veliki Nedelji pride kot kaplan č. g. Anton Trinkaš iz Črešnjave.

Iz šole. Dvornazredna ljudska šola pri Sv. Martinu na Pohorju se razširi v trirazrednico. Začasno ste upokojeni učiteljici Marija Skerbine v Poljčanah in Olga Bradaška v Makolah. — Na trirazredni ljudski šoli v Studenicah pri Poljčanah je razpisano do 15. marca 1911 mesto učitelja, oziroma učiteljice. Šola je v III. krajevnem razredu.

Zaročil se je g. Viktor Turnšek, inženir v Trbovljah, z gospico Marico Družovič, hčerko g. J. Družoviča, hišnega posestnika v Mariboru. Poroka se vrši dne 6. februarja v baziliki Matere Milosti v Mariboru. Poročal bo mladi par ženinov rojak g. dr. Cukala.

Sv. Peter pri Mariboru. V naši veliki občini imamo 317 hiš in 1560 prebivalcev, od teh hiš je 34 praznih, pred 10 leti je bilo 81 ljudi več kakor danes, akoravno se vsako leto še 20 otrok več narodi kakor umrje, pa nič ne pomaga. Pri nas je vendar lep, rodovitni kraj, kdor pri nas ne more več živeti, temu ni pomoči. Mladi ljudje gredo pač križem sveta, največ v mesta in tovarne, na stare dni pa pridejo nazaj, potem pa naj jih občina podpira; kam bomo prišli mi in pa posestvo, ako delavec več ne bo. Zda ni dobiti ne hlapca ne dekleta več. Ako gospodar in gospodinja ne moreta več sama obdelovati, pamora iti vse rakovo pot. — Lorber, župan.

Sv. Križ na Kozjaku. V politični občini Sveti Križ se je našlo 1023 duš ljudi. Živine: 30 konj, 194 krav, 87 telic, 76 bikov, 86 volov. Skupaj govedi 443 komadov, bučel 114 panjev, svinj 875, ovac 296, koz 69, perutnine 1491 komadov. Ko bi se šlo stanje govedi tri leta nazaj, to je za leto 1907, tedaj bi se več našlo, ker so morali mnogi zaradi suše živali razprodati in poklati, nakupiti se pa ne more takoj.

V pojasnilo. Da bi nihče krivo ne razlagal našega prvega članka v zadnji številki „Gospodarskih Novic“, izjavljamo, da g. lokalni komisar za agrarne operacije F. Sima-Gall sicer ni primoran imeti predavanja, da pa je sam rad in na lastne stroške v to svrhu vedno na razpolago. Obžalovanja vredno je, da so ljudje deloljubivega g. komisarja lansko leto le enkrat povabili na javno predavanje, in želeli je, da se zadruga in kmetijske podružnice njegove prijaznosti letos večkrat poslužijo. Naslov: F. Sima-Gall, e. kr. okrajni komisar in e. kr. krajni komisar za agrarne operacije, Celje.

Zopet nova slovenska hiša v Mariboru. Trgovca g. Alojzij Šumenjak je kupil te dni hišo g. Muzeka v Mariboru, Tegethoffova ulica št. 37, za 80 tisoč kron. Kakor znano, je g. Šumenjak vrl Slovenec in mu je njegov dosedanj hišni gospodar odpovedal stanovanje in lokale za trgovino, ker se je g. Šumenjak zapisal z vso svojo rodbino pri ljudskem štetju kot Slovenca. G. Šumenjak se bo s svojo specerijsko trgovino preselil v kratkem v svojo lastno hišo. Dolžnost Slovencev v Mariboru in okolici je, da podpirajo z naročili g. Šumenjaka, katerega je hotel nemški šovinizem uničiti.

Poročilo o sejmni mlade živine dne 26. jan. na Dunaju.

Privedo se je: 3883 telet, 2956 svinj, 495 ovac in 346 jagnjet. Teleta prve vrste so se prodajala po 140 do 164 v., srednje po 104 do 136 v., slabše 88 do 170 v.; svinje prve vrste so se prodajale po 130 do 144 v.; srednje po 114 do 123 v., slabše po 100 do 160 v.; ovce prve vrste po 124 do 130 v., srednje po 86 do 116 v., 1 par jagnjet je veljal 28 do 48 K. Tendence: Na današnjem sejmu je bilo 679 telet manj 497 svinj pa več kakor na zadnjem. Telera so splošno imela boljšo ceno, svinje so se prodajale 10 do 12 in. ceneje, jagnj ta so se prodajale za 2 do 4 K višje kakor prejšnji teden.

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 30. januarja 1911.

Na sejem se je prignalo 8597 komadov, dobrorejane živine 4076 komadov. Prodajali so se volli nemške pasme prima 102 do 110 srednje 90 do 99, izvanredno 80 do 88 v. kg. Voli ograke pasme prima 86 do 100, srednje 86 do 94, zadnji 68 do 86 v. kg. Voli galicijske pasme prima 102 do 112, srednje 92 do 96, slabše 78 do 90 v. kg. Biki prima 96 do 104, srednje in slabše vrste 84 do 98 v. kg. Krave prima 86 do 94, srednje 72 do 84, suha živina 68 do 86 v. kg. Tendence: Na današnjem sejmu je bilo 437 kom. živine manj kakor prejšnji teden. Iz teven se je prodalo 478 kom. živine.

Poročilo o živinskem sejmu v Gradcu dne 26. jan. t. l.

Prignalo se je 216 volov, 87 bikov, 107 krav, 10 telet. Cena je bila: pitasti volli od 92 do 104 v. kg. srednje vrste volli 80 do 94, su-

Loterijske številke.

Dne 21. januarja 1911

Gradeo	78	49	64	25	20
Dunaj	34	37	16	51	56

Rokodolec oženjen in samski se sprejme v Neg. nju pri Rog. Slatini. Pri hiši je vinograd. Vse delo pri vinogradu se posebej plača. Oskrbovati mu je le eno kravo in ima zato stacionarno mleko pristo. Natančneje se izve pri lastnici Franji Šket, nadčitaljevi v dvor. Podarici. 55

Lepo posestvo tik železniške postaje Penica pri Mariboru, obtočje iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in gozda ter lepe zidane opeke krite hiše in vinčarije se ceni primerno in jako ugodno takoj proda. Istotam se proda tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obtočje iz travnika, sadonosnika, njive in lesne hiše. Obe posesti imate krasne lege za vinograde. Natančneje pri g. Zinaver Sv. Jakob v Slov. gor. 545

Prodajem posestvo v Opčini, Zupanja Videm, Anovec št. 18, Potoče pri Starici, Spodnje Stajarsko z 34 orali zemljišča, obtočje iz njiv, travnika, hote, 4 oralov starega vinograda, z gospodarskim poslopjem, 600 stotov krme, cena 24 000 kron. Več pover in razkaže Poldo Zupanič, pošta Videm, Anovec št. 18, Potoče. 976

Ženitna ponudba. Mladenič veselja značaja, prijetne znanjnosti, neomadeževanega življenja, z 60 000 kron gotovega denarja, zna tudi nemški, se želi oženiti z dekletom, ki ima, oziroma dobi kako večje posestvo ali gostilno s poselitvijo. Naslov: Bg. ljub. pošta Regatec. Za tajnost se jamči. 85

Proda se takoj dobro idoča trgovina z mešanim blagom na deželi. Zahteva se nekaj tisoč kron. Iste se pri upravitelstvu tega lista. 52

Dve, lepi posesti z dvema hišama z sadonosniki, novo narejeno gorice, gozdi, od farne cerkve oddaljeno 10 min., se proda zaradi preselitve. Cena se izve pri lastniku Josip Polenič Sv. Peter pri Mariboru. 66

Prodajalci posestev pozor! Zeli se kopti v bližini Laškega trga, Poljčan, Slov. Bistice ali kolodvora Pragersko, Slivnica, Orhova vas, Hoče, malo posestvo z nekaj sadnosnikom in toliko zemlje, da bi se samogla krava in 2 do 3 svinj rediti s približno ceno 5000—6000 K. Poudarje, z ceno in površnim opisom posloja in zemlje, ter daljša do bližnjega kolodvora se pravi poslati pod „Malo posestvo“ na upravitelstvo Slov. Gospodarje. 67

Deklica, okoli 24 let, iz poštene kmetke hiše, išče službo v kakem večjem hotelu ali kavarni. Naslov pove upravitelstvo. 38

Lepo kmetičko posestvo ležeče tik okrajne ceste v bližini Maribora, obtočje iz 22 oralov zemlje in sicer travnika v njiv, gozda, sadonosnika, dva orala novo zaraščene ameriškega trsa, nekaj živine in različna orodja se proda radi preselitve po nižini ceni. Več pover g. Leutschner, Novas, občina Rotsch pri Mariboru. 65

Sprejme se pekovski učeneo. Učni čas 3 leta. Mesечно 4 krome in obleka. Oplotnica pri Konjicah. Andrej Glušič. 34

Lepo posestvo četrte ure od Jakobske farne cerkve obsega 26 oralov, obtočje iz lepih njiv, pašnikov, lepaga sadonosnika, gozda in novo narejenega vinograda, (2 orala) kmetičke hiše, gospodarskega posloja in vinčarije se takoj proda; ceno oralu 840 kron. Istotam se proda drugo posestvo, obsega 12 1/3 orala z lepiimi njivami, travniki in gozdom, in sidano hišo z gospodarskim poslopjem za enako ceno. Proda oboje skupaj ali vsako za se. Pojasnila daje g. Matija Peklarič, gostilničar Sv. Jakob v Slov. gor. 40

Trnje na prodaj: Silvaner, Velizling in Gutedel, capljeno na R. p. Portals. Cena trjam 14 kron 100 komadov. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 37

Nareznane kole kakor tudi smrekove hlode za hmeljske in visoke nasade od 2 do 9 m proda Alojs Winter v Breznem ob kor. žel. 60

hi volli 74 do 78, pitane krave 72 do 82, srednje 58 do 70, suhe 56 do 58. Tendence: Prignalo se je danes 16 glav več kakor prejšnji teden. Trgovina je bila mrtva, cena je padla. Za 2 do 4 K se je povzela teden.

Poročilo o sejmni zaklane živine v Gradcu dne 27. januarja 1911.

Pripeljalo se je 489 telet in 2088 svinj. Cena je bila: teleta od 140 do 160 v. kg. svinje od 136 do 148. Tendence: Na današnjem sejmu se je pripeljalo 69 telet in 697 svinj manj kakor prejšnji teden. Teleta so imela neizpremenjeno ceno, svinje so bile za 2 v. pri kg dražje.

Listnica uredništva.

Ivsajci. Smo se obrnili na pristojno mesto. Sporočite nam, če v teku enega mesca ne bo vse v redu. — Sv. Trojica: Ovar ne najde v listu se nam je zdelo košljivo. — St. Daniel: Sprejemamo kar je dobro, ampak plačujemo ne. Mi list dajemo tako po ceni, da je mogoče. Vse se je podražilo, mi edini stojimo s svojo majhno ceno. — Vojak, posojilnica: Za to številko radi pravnika preprosto došle. Prihodnji! — Ljutomer: Istotako. — Smartno na Paki: Naravnost na „Slov. Strako“ v Ljubljani. Pozdravljeni! — Varber: Prihodnji, a bomo morali nekoliko prirediti, sicer nas drugi prireditelji. Nas razumte, kaj ne? Pozdravljeni! — Zetale: Ali imate tudi priče, da se je tako zgodilo? — Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Zamera dol, zamera gur, ampak na plese ne bomo vabili. Pozdravljeni! — Ptuj: Kakor hitro bo prostor! — Pišce: Prihodnji! Preobloženi tokrat. — Bukovčan: Žalimo! — Kebelj na Pohorju: Ko dobimo prostor, da lahko dhamo. — Maribor, M. D. Se žal ne bavimo s pravištvom, če prav bi bilo mogoče prijetnejše nego s politiko. Ampak Vaš umotvor hranimo in ga lahko vzremo, ako se oglašite pri nas! — Tibošje, Čadram in drugim: Ki bilo prostora. Prihodnji.

Vsem dopien kom: Prosimo za jedrnat, a kratke dopise. Pri sedajni praksi, ko jako malo strizemo, je mogoče vse spraviti v Nat!

VABILO

redni občni zbor

„Posojilnice v Vojniku“

reg. zadr. z n. zav., ki se bo vršil v nedeljo, dne 12. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v sarniških prostorih.

Dnevni red:

- Poročilo načelstva.
- „ nadzorstva.
- Sklepanje o uporabi čistega dobička.
- Volitev odbora.
- „ nadzorstva.
- Razni predlogi.

K obilni udeležbi vabi uljudno

odbor.

VABILO

5. redni občni zbor

„Posojilnice in hranilnice v Braslovcah“

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki bo vršil v nedeljo, dne 12. februarja 1911 ob 3. uri popoldne v uradnem prostoru.

Vspored:

- Poročilo načelstva.
- „ nadzorstva.
- Citanje revizijskega poročila.
- Odobrenje letnega računa za 5. oprav. leto 1910.
- Razdelitev čistega dobička.
- Slučajnosti.

Braslovce, dne 30. januarja 1911.

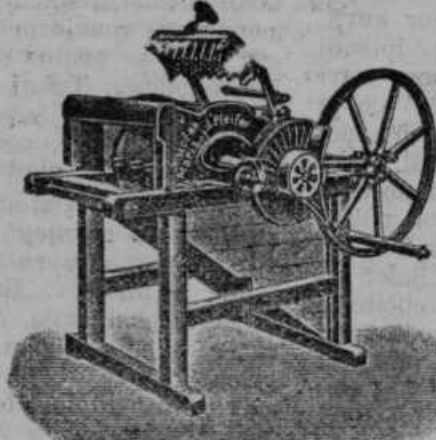
Načelstvo.

Štefan Kaufmann

trgovina z železnino
23 v Radgani,
priporoča
štedilnike
in vsakovrstno posodo.

Dobro idoča štacuna za razno trgovino s štelstami vred in stransko izbo, se da v njem prav po niski ceni, po dogovoru pri Mariji Fekešji pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 68

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatilnice za škropanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelji, vajalnice itd. Ljarna za železo in medenino. Izdelujejo se tudi in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vltito železo, sink, cin, baker, svinec, t. d. 941

L. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

***** Najsolidnejša in točna postrežba. *****

